

(Kort bemærkning).

Poul Dam: Hr. Kai Moltke udtalte sig meget stærkt om socialdemokratiets rolle i de forhandlinger, der har været mellem socialdemokratiet og socialistisk folkeparti. For at der ikke skal være nogen tvivl om situationen, vil jeg gerne understrege, at for os andre har der ikke været tvivl om, at socialdemokratiet har forhandlet loyalt med ønske om at nå til et resultat og med en grænseløs tålmodighed over for visse af vore forhandlingsledere.

Må jeg desuden, når der nu tales om socialistisk folkepartis program, erindre om, at vi ved sidste valg gik til vælgerne med et slagord, der hed: „Intet bal med de borgerlige“. Denne påstand, intet bal med de borgerlige, gjaldt også eventuelle seksture.

Bjørn Larsen: Der er i den senere tid, nærmest til ulidelighed, talt om ansvar, ansvar for arbejderflertallet, det centnertunge ansvar og lignende mærkelige sammensætninger. Det er efterhånden gået op for mig, at man set fra socialdemokratiets side kun er ansvarsbevidst, såfremt man følger dette parti i tykt og tyndt, også når det som her gælder indgreb i velerhvervede lønmodtagerrettigheder. Efter min mening — og her føler jeg et ansvar over for mine vælgere — er det komplet urimeligt, at et arbejderflertal kan påtage sig at klare en kriseagtig situation ved at tage de gamle borgerlige midler i brug og lade lønmodtagerne betale gildet. Kan det være et arbejderflertals politik at medvirke til, at indkomstfordelingen bliver mere skæv, end den i forvejen er i dette land?

Yderligere må man betænke, at man med det foreliggende indgreb også er med til at så splid de enkelte lønmodtagergrupper imellem, da nogle naturligvis kan indhente det tabte ved almindelig længslidning, mens andre ikke har denne udvej. Burde et arbejderflertal ikke afholde sig fra at så denne splid? Er det ikke snarere flertallets opgave at få lønmodtagerne til at stå solidarisk med hinanden, således at arbejdsmænd og lærere, smede og akademikere får en fornemmelse af, at de tilhører samme gruppe, og at deres hovedmodstander er det kapitalistiske samfundssystem?

Man har efter min mening fra regeringens

side også svigtet eller måske ikke evnet at finde mere langsigtede løsninger på det økonomiske område. Vi har fra SFs side lagt en stak alternative forslag på bordet, forslag, der ledte ud over dagen og vejen, men disse forslag har man brutalt afvist. I det hele taget er det kendetegnende for situationen, at samarbejdet de to partier imellem er gået i fisk, og her må hovedskylden placeres hos regeringen og socialdemokratiet, der som bekendt ikke har villet røkke sig denne her berømte tøddel fra deres eget grundlag. Det er efter min mening en mærkelig form for samarbejde, når den ene part stiller ultimative krav op over for den anden. Måske har regeringen fået den overbevisning, at SF som helhed ville give sig til sidst, og så påhviler en stor del af ansvaret vor højrefløj, der var villig til at gå med for snart sagt enhver pris. Eller også må regeringens oplæg ses i lyset af, at den har ønsket at frigøre sig for samarbejdet med SF, koste hvad det ville — samtidig med at situationen her var en meget hyggelig bombe i vore egne kongresforberedelser.

Hvordan man end vender og drejer sagerne, må man sige, at ansvaret — det berømte centnertunge ansvar — for det mulige sammenbrud af arbejderflertallet må placeres hos regeringen, socialdemokratiet og SFs højrefløj, og at det også er her, man må søge den umodenhed, der har været talt så meget om ... (*Munterhed*) ... den umodenhed — jeg håber, jeg kan få ro til at fortsætte for den afdeling derovre, tak — den umodenhed, der har været talt så meget om, den umodenhed, der har givet sig udslag i, at man i denne givne situation ikke har kunnet tage sig sammen til at føre en markant og offensiv politik til gavn for de vælgere, hvis interesser man er valgt til at varetage. Jeg tror ikke, umodenheden og ansvarsløsheden ligger hos os seks, der har ment, at arbejderflertallet skulle være mere end en floskel og en undskyldning for en dårligt ført politik.

Socialdemokratiet kan nu gå til valg, hvis de har lyst, de behøver det ikke; vi har, måske på trods af al sund fornuft, stadig et lille håb om, at flertallet kan bruges til gavn for de mennesker, der valgte det ind. Men vælger socialdemokratiet og regeringen at udskrive valg, tror jeg, at de vil opdage, at vælgerbefolkningen ikke er så fordum-